

Quickscan Flora en faunawet boom- kwekerij van Dorsten, Giethmen

Definitief

Opdrachtgever:

Stedebouwkundig Adviesbureau
Witpaard & Partners
De heer G. Jansen
Postbus 1158
8001 BD Zwolle
T 038-4216800
F 038-4210737
E giel.jansen@witpaard.nl
I www.witpaard.nl

Opdrachtnemer:

Eelerwoude BV
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 4287

<i>Opgesteld door</i>	<i>Gecontroleerd</i>	<i>Datum</i>
Vincent de Lenne	Friso Koop	17-08-2010

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Quickscan Flora en faunawet	2
1.2 De flora en faunawet	2
1.3 Werkwijze quickscan	3
2. PROJECTGEBIED VAN DORSTEN	4
2.1 Huidige situatie	4
2.2 Toekomstige situatie	4
3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN	5
3.1 Flora	5
3.2 Fauna	5
3.2.1 Vogels	5
3.2.2 Vleermuizen	5
3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)	6
3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen	6
3.2.5 Dagvlinders libellen en overige ongewervelden	6
3.3 Samenvatting beschermde soorten	6
4. DE EFFECTEN	7
4.1 Uitgangspunten	7
4.2 Effecten beschermde soorten Flora en faunawet	7
4.2.1 Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen broedvogels	7
4.2.2 Vleermuizen	7
5. GEEN ONTHEFFING/NADER ONDERZOEK NODIG	8

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

Bijlage 1: De Flora- en faunawet

1. INLEIDING

1.1 Quickscan Flora en faunawet

De heer van Dorsten is voornemens een nieuw bouwblok te realiseren op de Handelskwekerij van Dorsten aan de Koedijk 9a te Giethmen. De totale projectlocatie heeft een oppervlakte van circa 1,1 ha. De ligging van de projectlocatie is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 ligging plangebied

Elke ruimtelijke ontwikkeling of inrichting dient in het kader van de Flora- en faunawet te worden getoetst op de aanwezigheid van en de mogelijke effecten op beschermde diersoorten en plantensoorten. Eelerwoude heeft deze toetsing voor het project van Dorsten in opdracht van Witpaard & Partners uitgevoerd. Witpaard & Partners houdt zich onder andere bezig met het ontwerp en de inrichting van het projectgebied van Dorsten. De resultaten van de toetsing aan de Flora- en faunawet zijn beschreven in deze rapportage.

1.2 De flora en faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal inheemse planten- en diersoorten en gaat hierbij uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

tabel 1-soorten: de meest algemene soorten waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrictlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst

tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

1.3 Werkwijze quickscan

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Vrij beschikbare gegevens van het Natuurloket [www.natuurloket.nl]
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en rapporten
- Verspreidingsgegevens van amfibieën, reptielen en vissen [www.ravon.nl]
- Een oriënterend veldbezoek door Vincent de Lenne op 16 maart 2010

Een oriënterend veldbezoek is erop gericht te controleren in hoeverre soorten, waarvan op basis van literatuurgegevens wordt aangenomen dat deze aanwezig kunnen zijn, daadwerkelijk in het plangebied voorkomen of in hoeverre het plangebied voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen.

2. PROJECTGEBIED VAN DORSTEN

2.1 Huidige situatie

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een braak liggend stukje grond met wat pioniervegetatie, wat laag struikgewas en een bomenrij bestaande uit fijnspar. Daarnaast bestaat de rest van het plangebied uit de boomkwekerij van de familie van Dorsten. Dit gedeelte van het plangebied is grotendeels bestraat, verder bevinden zich hier enkele kassen en een loods. De directe omgeving van het projectgebied is behoorlijk omsloten door enkele grote bosgebieden.

Onderstaande foto's geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Foto 1 oostzijde plangebied

Foto 2 oostzijde plangebied

Foto 3 kwekerij van Dorsten

Foto 4 westzijde van het projectgebied grenzend aan het bosgebied Vilsteren

2.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer (de Heer van Dorsten) is voornemens een bouwblok te realiseren in het projectgebied.

3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN

3.1 Flora

Geschikte groeiplaatsen voor beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. Door het intensieve grondgebruik en het gebruik van bestrijdingsmiddelen is het projectgebied ongeschikt voor beschermde plantensoorten.

alternatieven voor foerageergebied en vlieg-routes aanwezig. Negatieve effecten als gevolg van een toename van de verlichting worden evenmin verwacht gezien de zeer geringe omvang van het voornemen. Geconcludeerd wordt dat er geen negatieve effecten op vleermuizen worden verwacht.

3.2 Fauna

3.2.1 Vogels

Tijdens het terreinbezoek op 16 maart 2010 zijn algemeen voorkomende vogels als merel, winterkoning en houtduif waargenomen. Het projectgebied kan een onderdeel vormen van het foerageergebied en broedgebied van deze soorten. Deze soorten zijn echter alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Jaarrond beschermde vogels worden gezien het biotoop niet verwacht in het projectgebied. Gezien het biotoop kan in het omliggende gebied een jaar-rond beschermde soort als ransuil voorkomen, maar gezien de aard en de zeer gering omvang van het voornemen worden echter geen negatieve effecten op deze soort verwacht.

3.2.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende soorten *vleermuizen* zijn strikt beschermd door de Flora- en faunawet. Vleermuizen hebben hun verblijfplaatsen in gebouwen en/of in bomen met holten, spleten of hollen. Binnen het projectgebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten door de afwezigheid van holle bomen en geschikte panden. In de bosstrook ten westen van de projectlocatie kunnen mogelijk wel verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het is te verwachten dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger of rosse vleermuis. Langs kwekerijbeplanting kan een vliegroute aanwezig zijn. Het voornemen is echter te beperkt van omvang om een negatief effect te kunnen hebben op een lokale populatie van een vleermuissoort. Bovendien zijn in de directe omgeving nog ruim voldoende

3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)

Voor de *grondgebonden zoogdieren* zal de locatie een beperkte functie hebben. Geschikte biotopen voor strikt beschermde soorten (tabel 3) ontbreken. In de omgeving kunnen wel tabel 2-soorten als steenmarter en eekhoorn worden verwacht, maar het voornemen leidt niet tot een aantasting van het leefgebied van deze soorten. Voor algemeen voorkomende tabel 1-soorten zoals konijn, mol, bosspitsmuis, egel en haas geldt een vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze categorie geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen

De projectlocatie bevat geen oppervlaktewater. De functie voor *amfibieën* zal daarom marginaal zijn. Wellicht heeft het bosperceel ten noorden en zuidoosten van de projectlocatie een functie als overwinteringsgebied voor tabel 1-soorten als de gewone pad en de bruine kikker. Strikt beschermde amfibieën worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Geschikte biotopen voor *reptielen* ontbreken op de locatie en in de directe omgeving van de locatie. *Vissen* zijn niet aanwezig in het projectgebied door het ontbreken van permanent watervoerende sloten.

3.2.5 Dagvlinders libellen en overige ongewervelden

Beschermde *dagvlinders* en *libellen* zijn gebonden aan specifieke biotopen als (natte) heide, vennen, schraalgraslanden, hoogvenen en laagvenen. Deze biotopen ontbreken op de locatie. Alleen zeer algemeen voorkomende en niet beschermde soorten dagvlinders en libellen kunnen voorkomen ter plaatse van de locatie.

Beschermde *overige ongewervelden* (kevers, slakken, mieren) worden wegens het ontbreken van hiervoor geschikte biotopen evenmin verwacht op de locatie.

3.3 Samenvatting beschermde soorten

In onderstaande tabel is weergegeven welke beschermde soorten kunnen voorkomen in het plangebied. Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling (geen ontheffing nodig).

Soortgroep	Tabel 1	Tabel 2/3-soorten
Flora	n.v.t.	Geen
Vogels	n.v.t.	Geen
Vleermuizen	n.v.t.	gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis
Overige zoogdieren	Diverse soorten	Geen
Amfibieën & reptielen	bruine kikker en gewone pad	Geen

4. DE EFFECTEN

4.1 Uitgangspunten

Als uitgangspunt bij de effectbeschrijving zijn de werkzaamheden aangehouden zoals beschreven in hoofdstuk 2.

De soortgroepen, flora, overige zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden zijn niet meegenomen in de effectbeschrijving omdat beschermde soorten uit tabel 2 en tabel 3 van deze soortgroepen niet worden verwacht ter plaatse van het plangebied.

Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling. Dit betekent dat voor deze categorie geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Wel geldt de Zorgplicht van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1).

4.2 Effecten beschermde soorten Flora en faunawet

4.2.1 Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen broedvogels

In het plangebied kunnen diverse vogelsoorten tot broeden komen. Omdat het verstoren van broedende vogels verboden is door de Flora- en faunawet, moeten werkzaamheden als het verwijderen van bomen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd (tenzij met zekerheid kan worden aangetoond dat er geen vogels broeden in te verwijderen bomen). Het broedseizoen ligt voor de meeste soorten tussen maart en medio juli.

4.2.2 Vleermuizen

Er worden geen negatieve effecten voor vleermuizen verwacht vanwege de aard en de zeer geringe omvang van het voornemen. Ondanks dat geen negatieve effecten worden verwacht op vleermuizen, wordt aanbevolen om wel rekening te houden met nachttactieve dieren (vleermuizen en uilen) door het beperken van de verlichting. Tevens kan worden gewerkt met het toepassen van naar beneden gerichte en strooilichtbeperkende armaturen.

5. GEEN ONTHEFFING/NADER ONDERZOEK NODIG

Op basis van deze quickscan Flora- en faunawet wordt geconcludeerd dat er in het plangebied aan de koedijk 9 te Giethmen geen strikt beschermde soorten van de Flora- en faunawet verwacht kunnen worden. Door de aard en de zeer geringe omvang van het voornemen, kunnen negatieve effecten op populaties van strikt beschermde soorten worden uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden dienen echter wel buiten het broedseizoen plaats te vinden.

LITERATUURLIJST

P.J. Grant, K. Mullarney, L. Svensson, D. Zetterström, 2009
ANWB Vogelgids van Europa. Tirion Uitgevers BV, Baarn. ISBN 978-90-18-02092-7

J.P. Bekker, A van Diepenbeek, P. Twisk 2010
Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN 9789050112604

www.ravon.nl

www.natuurloket.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

Bijlage 1: De Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde inheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen.

De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het *'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen'*, ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd, conform de Vogelrichtlijn. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waarvoor nesten of vaste- rust en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven genoemd geldt een vrijstelling, indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.